

Västmanlands län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välstånd. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänds det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun byggs på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Västmanland på en tredjeplats av rikets 21 län. I föl tog länet hand om förstaplatsen.

Omsättning. 60 procent av Västmanlands aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 8 procent. Länet rankas etta i omsättningskategorin. Det är främst tjänstesektorn som uppvisar den starkaste tillväxten i länet, där 62 procent redovisar en ökad omsättning.

Resultat. 49 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet minskar med knappt 600 000 kronor. Sammantaget rankas Västmanland på femteplats i resultat kategorin. Branschmässigt är resultatförbättringar relativt jämnt fördelad.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 6 074 aktiebolag i länet, en uppgång med 5 procent. Med den tillväxten rankas Västmanland län på en 13:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. 47 procent av bolagen i Västmanland har fått en förbättrad kreditvärdighet – den femte högsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. Sju av länets tio kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Norberg rankas högst och landar på en total 8:e plats. Lägst rankas Köpings kommun på plats 222. Den största kommunen i länet, Västerås, rankas på plats 63.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottn	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Norbergs kommun

Västmanlands länsvinnare i Årets Företagarkommun 2009 är Norbergs kommun. I tre av de fyra kategorierna rankas kommunen bland de 20 främsta. Bäst lyckas man när det gäller kreditvärdighetens utveckling där man haft den fjärde högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 65 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 12 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Norberg på en sjundeplats i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tillverkningsindustrin som utmärker sig, där 71 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 54 procent av Norbergs bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet ökar samtidigt med cirka 80 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 12 i resultat kategorin. Tjänstesektorn redovisar bäst resultat, hela 60 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 128 aktiebolag i kommunen, vilket är lika många som för ett år sedan. Norbergs kommun tillhör en av få kommuner som inte fått en större bolagsstock under perioden. Nolltillväxten ger plats 264 i kategorin.

Kreditvärdighet. 53 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 4 i kategorin.

Fakta om Norberg, vinnarkommunen i Västmanland

Befolkning 5749

Anställda 1494

Företagare 263

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Monsferri AB
- Berg & Byggteknik i Norberg AB
- Multiserv AB

År	Placering
2009	8
2008	288
2007	160
2006	142
2005	60
2004	83

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Västerås kommun

Länets största kommun, Västerås, rankas på en sammanlagd 63:e plats i Årets Företagarkommun. Västerås rankas på den övre halvan i tre av fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller omsättningen där man haft den 42:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 60 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 12 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Västerås på plats 42 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tjänstesektorn som utmärker sig, där 62 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 48 procent av Västerås bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med mer än 650 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 181 i resultatkategori. Tjänstesektorn redovisar bäst resultat, 49 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 3 634 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 5 procent – en tillväxttakt som ger plats 130 i kategorin.

Kreditvärdighet. 48 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 78 i kategorin.

Fakta om Västerås, största kommun i Västmanland

Befolkning 134684

Anställda 59850

Företagare 4484

**Omsättningsmässigt
största privata aktiebolag***

-ABB AB

-Bombardier Transportation Sweden AB

-Westinghouse Electric Sweden AB

År	Placering
2009	63
2008	8
2007	149
2006	188
2005	80
2004	134

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Förutom länsvinnaren Norberg är det Surahammars kommun som rankas högst i länet när det gäller omsättningen. 64 procent av Surahammars bolag har ökat omsättningen under det senaste året.

Resultat. Hallstahammars kommun rankas högst i länet, bortsett från Norberg, när det gäller resultattillväxten. 54 procent av kommunens företag har förbättrat resultatet jämfört med år 2007.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Arboga kommun har bolagsstocken ökat med 8 procent, vilket är den högsta tillväxttakten i länet.

Kreditvärdighet. I Skinnskattebergs kommun har 50 procent av företagen fått en ökad kreditvärdighet – högst andel i länet efter Norberg.

KOMMUN	Tillväxt							Ranking					
	Antal AB	Förändr AB	Ökad omsättn	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv,	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
NORBERG	128	0%	65%	54%	12%	87947	53%	8	288	264	4	7	12
SALA	459	5%	61%	49%	6%	-65953	45%	45	58	97	145	66	69
ARBOGA	294	8%	58%	53%	-3%	48870	46%	55	257	19	114	237	20
VÄSTERÅS	3634	5%	60%	48%	12%	-665137	48%	63	8	130	78	42	181
KUNGSÖR	182	6%	64%	60%	3%	-251247	39%	68	168	59	268	72	67
SKINNSKATTEBERG	89	5%	55%	49%	10%	-2332411	50%	123	61	132	36	131	209
SURAHAMMAR	149	1%	64%	49%	6%	-309007	44%	139	13	242	198	37	136
HALLSTAHAMMAR	316	2%	60%	54%	-7%	63065	44%	151	134	237	175	209	16
FAGERSTA	256	2%	64%	49%	0%	-1406796	49%	158	2	227	50	111	195
KÖPING	567	5%	59%	47%	-4%	-826143	45%	222	132	124	152	202	219